

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet ändras. Förslaget innebär att små och medelstora företag i beskattningen kan göra höjda avskrivningar också på anskaffningsutgifter för investeringar i anläggningstillgångar som de företar under åren 2004—2006. Under de tre första skatteåren skall maximibeloppet av en avskrivning av anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar vara lika med normal avskrivning höjd

med 50 procent. Tillämpningsområdet för lättningen i huvudsak förblir oförändrat.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2004. Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2004. Lagens 2 a § avses dock träda i kraft vid ingången av 2005.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet (1262/1993) tillämpas på investeringar som på utvecklingsområdet görs av små och medelstora företag under skatteåren 1998—2003. Enligt lagen får anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar som anskaffats för en produktionsinrättning eller ett turistföretag som grundats i utvecklingsområdet dras av i beskattningen genom avskrivningar som är större än de normala avskrivningarna. Skattelättnaden gäller utöver nya produktionsinrättningar och turistföretag även väsentligt utvidgande eller förnyande av produktionsinrättningar eller turistföretag. Höjd avskrivning kan göras under det år då tillgångarna tas i bruk och under de två därpå följande åren. Maximibeloppet av en avskrivning som görs under dessa år är den i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), nedan näringskattelagen, föreskrivna avskrivningens maximibelopp höjt med 50 procent. Rätten att göra höjda av-

skrivningar gäller i 30 och 34 § näringskattelagen avsedda tillgångar, dvs. maskiner, inventarier och andra med dem jämförbara lösa anläggningstillgångar samt byggnader och konstruktioner. Den storlek på avskrivningar för lösa anläggningstillgångar om vilken bestäms i näringskattelagen får vara högst 25 procent av utgiftsresten. De maximala avskrivningarna för byggnader och konstruktioner är mellan 4 och 20 procent beroende på byggnadstyp. Således är beloppet av den höjda avskrivningen på exempelvis lösa anläggningstillgångar under de tre första åren högst 37,5 procent i stället för 25 procent och exempelvis avskrivningen på produktionsbyggnader högst 10,5 procent i stället för 7 procent.

Lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet tillämpas på investeringar som görs på utvecklingsområdets första eller andra stödområde som fastställs i det beslut av statsrådet som utfärdats med stöd av 7 § lagen om regional utveckling (1135/1993). Statsrådets beslut om utvecklingsområdet och stödområden (1244/1999) är i kraft under åren 2000—2006. Stödområ-

dena är belägna framför allt i norra och östra Finland.

Endast små och medelstora företag inom utvecklingsområdet är berättigade till skattelättnaden. Som små eller medelstora företag betraktas företag som har färre än 250 anställda och som har en omsättning på högst 20 miljoner euro eller en balansomslutning på högst 10 miljoner euro. Dessutom skall de i lagen föreskrivna villkoren gällande företagets oavhängighet och grupperingar bildade av små eller medelstora företag uppfyllas.

Med anledning av EG:s bestämmelser om statligt stöd har lagens tillämpningsområde från och med 1998 dessutom begränsats så, att stöd inte beviljas inom sektorer som det enligt EG-fördraget är förbjudet att stödja eller som är förknippade med särskilda begränsningar (s.k. känsliga sektorer). Eftersom skattelagen tillämpas i oförändrat skick i alla de fall som lagen omfattar kan de förbud och begränsningar som hör samman med känsliga sektorer inte beaktas när enskilda investeringar bedöms, utan vissa sektorer står i sin helhet utanför skattelättnaden. Skattestöd beviljas därmed inte för investeringar som riktar sig till förädling av jordbruksprodukter, tillverkning av stål eller stålrör, framställning av konstfibrer, tillverkning av bilar eller bildelar eller tillverkning eller reparation av fartyg.

För att investeringar inom utvecklingsområdet skall främjas föreslås att skattelättnaden fortsättningsvis skall vara i kraft så, att små och medelstora företag får också göra höjda avskrivningar för investeringar som de gjort under skatteåren 2004—2006. Lättnadens regionala tillämpningsområde förblir oförändrat, dvs. lagen tillämpas på investeringar i utvecklingsområdets första och andra stödområde.

Tillämpningsområdet föreslås bli justerade så att till 2 § fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket skattelättnaden inte tillämpas på sådana företag i svårigheter som avses i gemenskapens riktlinjer (1999/C 288/02) för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter. De ovan nämnda riktlinjerna förbjuder beviljandet av statligt stöd till företag i svårigheter med undantag av de undsättnings- och omstruktureringsstöd som fastställs i riktlinjerna. Med anledning av ka-

raktären av det stöd som ges i form av höjda avskrivningar är ändringen i praktiken av liten betydelse och dess avsikt enbart att säkerställa att lättnaden följer riktlinjerna för statligt stöd till företag i svårigheter.

Inom EG kommer definitionen på små och medelstora företag att ändras. Kommissionen har utfärdat en ny rekommendation (2003/361/EG) om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag som träder i kraft den 1 januari 2005. Med den nya rekommendationen, höjs främst de nyckeltal som beskriver företagets omsättning och balansomslutning samt reds begreppet oberoende ut (i den gamla svenska rekommendationen användes ordet oberoende medan den nya rekommendationen talar om fristående, båda finska rekommendationerna är däremot exakt likalydande). Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att definitionen på små och medelstora företags fristående i 2 a § lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet skall ändras så att den motsvarar den som definieras i den nya rekommendationen från och med ingången av 2005. Storleksbegränsningar i fråga om de företag som omfattas av lagens tillämpningsområde föreslås förbli oförändrade.

2. Propositionens verkningar

I beskattningen för åren 2000 och 2001 gjordes enligt uppgifter från Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) avdrag av höjda avskrivningar för ca 10 miljoner euro. Beloppet är klart lägre än vad som på förhand uppskattats, vilket enligt Statens ekonomiska forskningscentral kan bero på till exempel att företagen av lönsamhetsskäl eller på grund av att de utökat nettotillgångarna har låtit bli att utnyttja avskrivningarna.

I samband med att skattelättnaden fortsätter att gälla beräknas den sammanlagda mängden höjda avskrivningar hålla sig på samma nivå som de senaste åren. Den föreslagna förlängningen av skattelättnaden innebär att skatteintäkterna minskar med ca 2 miljoner euro i beskattningen för 2004. Statens andel av de förlorade skatteintäkterna är ca 1,57 miljoner euro, kommunernas andel ca 0,4 miljoner euro och församlingarnas andel ca 36 000 euro. Åren 2005 och 2006 uppgår

minskningen av skatteintäkterna till ca 3 miljoner euro, varefter lättnadens inverkan på skatteintäkterna minskar.

Tillämpningen av höjda avskrivningar vid beskattningen gör att avskrivningarna på motsvarande sätt blir mindre under senare år. Som helhet betraktat består den fördel som företagen får genom skattelättnaden av den ränteförmån som uppkommer genom att avskrivningarna är degressiva. Med anledning av förslaget uppgår räntefördelen av att företagsbeskattningen skjuts fram årligen till ca 0,5 miljoner euro.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Utlåtanden om förslaget har begärts hos handels- och industriministeriet, inrikesministeriet och Skattestyrelsen. De ståndpunkter som framgått av utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats vid utarbetandet av propositionen.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

4.1. Samband med andra propositioner

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

4.2. Samband med internationella fördrag

EG:s bestämmelser om statligt stöd grundar sig på artiklarna 87—89 i EG-fördraget. Därtill finns specialbestämmelser om stöd till vissa sektorer. Statligt stöd som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen, genom att gynna vissa företag eller viss produktion, är inte lämpligt för den gemensamma marknaden enligt artikel 87 i EG-fördraget. Exempelvis en skattelättnad som beviljas företag kan utgöra en sådan mot gemenskapsrätten stridande stödåtgärd.

Europeiska gemenskapernas kommission har utfärdat en förordning (EG) nr 70/2001

om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag, nedan gruppundantagsförordningen för små och medelstora företag. I gruppundantagsförordningen för små och medelstora företag avses med stöd åtgärder som uppfyller alla de kännetecken som anges i artikel 87.1 i EG-fördraget. I förordningen bestäms om de förutsättningar som skall gälla för att stöd som beviljats små och medelstora företag ändå skall vara förenligt med den gemensamma marknaden och befriat från anmälningsskyldigheten enligt artikel 88.3 i EG-fördraget. Förordningen förutsätter att det i stödprogrammet finns en uttrycklig hänvisning till kommissionens förordning och till offentliggörandet av stödprogrammet i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. På det sätt som förutsatts i förordningen skall Finland till kommissionen inom 20 arbetsdagar överlämna en i förordningen avsedd sammanfattning av uppgifterna om stödprogrammet för offentliggörande i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Programmet gällande höjda avskrivningar på investeringar utgör i artikel 87.1 i EG-fördraget avsett stöd, eftersom det gynnar företag som är belägna i bestämda regioner. Stödet ifråga utgör investeringsstöd enligt gruppundantagsförordningen för små och medelstora företag. I kommissionens beslut (11.6.2001 SG(2001) D/289096) har kommissionen ansett att den gällande skattelättnaden för utvecklingsområdet överensstämmer med riktlinjerna om statligt stöd och har inte motsatt sig systemet.

Gruppundantagsförordningen för små och medelstora företag har ersatt innehållet i gemenskapens riktlinjer (96/C 213/04) för statligt stöd till små och medelstora företag. Förordningen begränsar inte tillämpningen av de förordningar eller direktiv som givits med stöd av EG-fördraget och som beträffar beviljandet av statligt stöd till särskilda sektorer. Förordningen tillämpas inte på de produkter som nämns i bilaga I till EG-fördraget dvs. på verksamhet i anslutning till produktion, förädling och saluföring av jordbruksprodukter.

Enligt gruppundantagsförordningen för små och medelstora företag är det möjligt att investera i materiella anläggningstillgångar

som hänför sig till skapandet av en ny anläggning, utvidgning av en existerande anläggning, eller igångsättande av en verksamhet som innebär en grundläggande förändring av en existerande anläggningsprodukt eller produktionsprocess. De stödberättigande kostnaderna för materiella investeringar utgörs av kostnader som avser investeringar i mark, byggnader, maskiner och utrustning. Förordningen gäller således relativt stora investeringar av permanent karaktär och stöd kan inte beviljas exempelvis för sporadiska investeringar i lösa anläggningstillgångar.

Stöd som undantas genom kommissionens förordning får inte kumuleras med något annat statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget eller med annan gemenskapsfinansiering. Det beräknade skattestöd som föranleds av användning av rätten till höjd avskrivning beaktas vid prövning av nivå av andra stöd så att totalbeloppet av stöd inte överstiger det tillåtna maximibeloppet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2004. Lagen tillämpas vid beskattningarna för skatteåren 2004—2010. Lagens 2 a § föreslås dock träda i kraft först den 1 januari 2005, och den tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2005.

Såsom konstaterats ovan förutsätter gruppundantagsförordningen för små och medelstora företag att det i stödprogrammet finns en uttrycklig hänvisning till kommissionens förordning och dess namn och att det finns en hänvisning till offentliggörandet i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Därför föreslås att till lagens ikraftträdelsebestämmelse fogas en hänvisning till förordningen och till offentliggörandet av stödprogrammet i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet**

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen den 17 december 1993 om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet (1262/1993) 2 § 2 mom., 2 a § och 8 § 2 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 2 § 2 mom. och 8 § 2 mom. i lag 964/2000 och 2 a § i lag 32/1998 och 901/2001, samt
 fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 964/2000, ett nytt 3 mom. som följer:

2 §*Investeringar som berättigar till skattelättnad*

— — — — —
 Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas även på små eller medelstora företag som bedriver näringsverksamhet och som under skatteåren 1998—2006 gör en i nämnda moment avsedd investering. För anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar får göras en i 5 § avsedd höjd avskrivning, om företaget vid utgången av skatteåret är ett litet eller medelstort företag. Vad som bestäms i detta moment tillämpas dock inte på företag inom följande branscher:

- 1) förädling av jordbruksprodukter,
- 2) tillverkning av stål eller stålrör,
- 3) framställning av konstfibrer,
- 4) tillverkning av bilar eller bildelar, eller
- 5) tillverkning eller reparation av fartyg.

Vad som bestäms i denna lag tillämpas inte på sådana företag i svårigheter som avses i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (1999/C 288/02).

2 a §*Små och medelstora företag*

Med små och medelstora företag avses företag

- 1) som har mindre än 250 anställda,
- 2) som har en omsättning på högst 20 miljoner euro eller en balansomslutning på högst 10 miljoner euro och
- 3) som uppfyller de kriterier som beskriver fristående företag samt övriga kriterier på ett litet och medelstort företag i kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

8 §*Ikraftträdande*

— — — — —
 Lagen tillämpas vid beskattningarna för skatteåren 1994—2010.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004, och den tillämpas första gången vid beskatt-

ningen för skatteåret 2004. Lagens 2 a § skall dock träda i kraft den 1 januari 2005, och den tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2005.

På lagen tillämpas kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 om tillämpningen av

artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag och i Europeiska gemenskapernas officiella tidning offentliggörs den sammanfattning av stödordningen som förutsätts i förordningen.

Helsingfors den 16 september 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Antti Kalliomäki*

*Bilaga
Parallelltexter*

Lag

om ändring av lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 december 1993 om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet (1262/1993) 2 § 2 mom., 2 a § och 8 § 2 mom.,
dess lagrum sådana de lyder, 2 § 2 mom. och 8 § 2 mom. i lag 964/2000 och 2 a § i lag 32/1998 och 901/2001, samt
fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 964/2000, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Investeringar som berättigar till skattelättnad

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas även på små eller medelstora företag som bedriver näringsverksamhet och som under skatteåren 1998—2003 gör en i nämnda moment avsedd investering. För anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar får göras en i 5 § avsedd höjd avskrivning, om företaget vid utgången av skatteåret är ett litet eller medelstort företag. Vad som bestäms i detta moment tillämpas dock inte på företag inom följande branscher:

- 1) förädling av jordbruksprodukter,
- 2) tillverkning av stål eller stålrör,
- 3) framställning av konstfibrer,
- 4) tillverkning av bilar eller bildelar, eller
- 5) tillverkning eller reparation av fartyg.

2 a §

Små och medelstora företag

Med små och medelstora företag avses företag

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas även på små eller medelstora företag som bedriver näringsverksamhet och som under skatteåren 1998—2006 gör en i nämnda moment avsedd investering. För anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar får göras en i 5 § avsedd höjd avskrivning, om företaget vid utgången av skatteåret är ett litet eller medelstort företag. Vad som bestäms i detta moment tillämpas dock inte på företag inom följande branscher:

- 1) förädling av jordbruksprodukter,
- 2) tillverkning av stål eller stålrör,
- 3) framställning av konstfibrer,
- 4) tillverkning av bilar eller bildelar, eller
- 5) tillverkning eller reparation av fartyg.

Vad som bestäms i denna lag tillämpas inte på sådana företag i svårigheter som avses i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (1999/C 288/02).

2 a §

Små och medelstora företag

Med små och medelstora företag avses företag

- 1) som har mindre än 250 anställda,
- 2) som har en omsättning på högst 20 miljoner euro eller en balansomslutning på högst 10 miljoner euro och
- 3) där ett eller flera företag som inte är små eller medelstora företag sammanlagt innehar mindre än 25 procent av kapitalet eller av det röstetal som aktierna eller andelarna medför.

Vid beräkandet av de belopp som avses i 1 mom. beaktas också antalet anställda, omsättningen och balansomslutningen i ett sådant företag, där företagets andel av kapitalet eller av det röstetal som aktierna eller andelarna medför direkt eller indirekt är minst 25 procent.

- 1) som har mindre än 250 anställda,
- 2) som har en omsättning på högst 20 miljoner euro eller en balansomslutning på högst 10 miljoner euro och
- 3) som uppfyller de kriterier som beskriver fristående företag samt övriga kriterier på ett litet och medelstort företag i kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

8 §

Ikraftträdande

Lagen tillämpas vid beskattningarna för skatteåren 1994—2007.

Lagen tillämpas vid beskattningarna för skatteåren 1994—2010.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004, och den tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2004. Lagens 2 a § skall dock träda i kraft den 1 januari 2005, och den tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2005.

På lagen tillämpas kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag och i Europeiska gemenskapernas officiella tidning offentliggörs den sammanfattning av stöd ordningen som förutsätts i förordningen.
